

چراغ سبز بورس به تایید صلاحیت‌ها

شاخص کل بورس در معاملات دیروز با رشد ۱۶ هزار واحدی به ۲ میلیون و ۷۸ هزار واحد رسید. بازار سهام روز گذشته را با رنگ سبز تمام کرد. بازار سهام متأثر از اخباری که روز یکشنبه در خصوص اصلاحیه نرخ خوراک پالایشی‌ها توسط رئیس سازمان بورس عنوان شد، رشدی ۱۶ هزار واحدی را تجربه کرد. به نظر می‌رسد در کنار این اصلاحیه اخبار مربوط به انتخابات ریاست‌جمهوری و تایید صلاحیت‌ها نیز بر این روند اثرگذار بود. بورس در روزهای گذشته شرایط ریزشی مستمری را تجربه کرد. بازار تحت تاثیر عواملی مثل بلاتکلیفی نرخ خوراک، لغو معافیت مالیاتی شرکت‌های بورسی و سیاست‌های پولی بانک مرکزی منفی بود و سهامداران در صف‌های فروش قرار می‌گرفتند. شرایط بازار تا حدی ریزشی بود که هفته گذشته تمام تریدر کارگزاری‌ها در واکنش به ادامه روند نزولی بازار سرمایه استیشن‌های خود را خاموش کردند.

در شرایطی که دامنه نوسانات کاهش یافته، سهامداران نیز با هیجانات بیشتری در صف فروش قرار می‌گرفتند. با تداوم این شرایط دست بازارگردانان هم برای کنترل بازار سرمایه و تلاش برای بهبود نقدشوندگی بسته شده و از سوی دیگر صندوق‌های سهامی هم با وجود آنکه نقدشوندگی بالا مزیت‌شان می‌باشد، با صف‌های فروش مواجه شدند.

این در شرایطی است که به دنبال اعمال سیاست‌های انقباضی از سوی بانک مرکزی، تولید در مضیقه مالی قرار گرفت و تامین سرمایه در گردش تولید از طریق منابع بانکی با محدودیت و افزایش نرخ مواجه شد. در واقع نرخ‌ها به دنبال اجرای سیاست انتشار اوراق گواهی سپرده خاص با نرخ ۳۰ درصد اتفاق افتاد و پس از آن دولت نرخ سود اوراق اخرا یا همان اسناد خزانه را تا سطح ۴۰ درصد بالا برد. تامین مالی سخت و گران برای تولید خود را به شکل افت ارزش‌ها در بازار سهام نشان داد. هرچند محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی در گفت‌وگویی اذعان داشت: «مشکل رکود بورس قبل از افزایش نرخ سود سپرده‌ها وجود داشته. او گفته «هرچند برخی رسانه‌ها بازه دارایی در سهام را که منفی ۸/۳ درصد بوده به اقدام بانک مرکزی در عرضه سپرده خاص با نرخ ۳۰ درصد نسبت داده‌اند اما باید گفت بازار سرمایه ماه‌هاست منفی بوده که باید بررسی شود.»

در روزهایی که بورس مدام قرمز می‌شود، رشد شاخص حتی اگر یک روز از هفته باشد غنیمت به حساب می‌آید. با وجود تعیین تکلیف قیمت خوراک پتروشیمی‌ها به نظر می‌رسد انتخابات و تایید صلاحیت‌های کاندیدایی که محتمل است برنامه‌های مؤثری در ساماندهی بورس اجرا کند بر رشد شاخص روز گذشته مؤثر بوده است.

بازار سهام در سومین روز کاری هفته اگرچه محدودیت دامنه نوسان‌ها ادامه داشت اما برخلاف روز یکشنبه، در اکثر سهام بازار با توجه به اصلاحیه‌ای، نرخ خوراک پالایشی‌ها وضعیت بهتری را نسبت به روز قبل تجربه کرد. در پایان معاملات دیروز شاخص کل بورس اوراق بهادار با رشدی ۱۶ هزار واحدی به ۲ میلیون و ۷۸ هزار واحد رسید. همچنین شاخص کل هم‌وزن با رشدی ۲۶۰۰ واحدی به ارتفاع ۶۷۵ هزار واحد رسید. گفتنی است سه نماد «فولاد»، «فملی» و «وتجارت» بیشترین تأثیر در شاخص کل بورس و سه نماد «آریا»، «شکوبا» و «زاگرس» بیشترین تأثیر را در شاخص فرابورس داشته‌اند، همچنین سه نماد «وتجارت»، «فملی» و «فاندر» سه نماد پرتراکنش بازار بورس و سه نماد «شگام»، «کرومیت» و «مازماهان»، سه نماد پرتراکنش در بازار فرابورس در روز جاری بودند. در بازار دیروز ۲۹۲ نماد در محدوده مثبت و ۱۴۴ نماد در محدوده منفی و در بازار فرابورس ۲۷۴ نماد در محدوده مثبت و ۱۵۳ نماد در محدوده منفی معامله شدند.

با این حال به نظر می‌رسد ابهامات موجود در بازار آنگذر بالاست که نمی‌توان به مثبت شدن‌های چندروزه چندان دلخوش بود. مهم‌ترین ابهام هم به موضوع انتخابات و رئیس دولت بعد و نگاه او به بازارهای مالی به خصوص بازار سهام بر می‌گردد که طبیعتاً بورس نیز بی‌واکنش نخواهد بود.

ورود غول‌ها به کارهای خرد

بنیاد مستضعفان، ستاد اجرایی فرمان امام، شستا و صندوق بازنشستگی با حدود ۴۱۸ شرکت تابعه نه فقط به بخش‌های کلان که به حوزه‌های خرد اقتصاد نیز ورود کرده‌اند

روایت
هم‌میهن

واگذاری به بخش خصوصی است. اشاره ماه به واکنش رهبری در بازدید هم‌میهن ۱۴۰۲ به صحبت‌های جواد اوجی وزیر نفت است. در این بازدید پس از ارائه گزارش از سوی مسئولان نفتی درباره جایگزینی شرکت‌های داخلی در پتروپارس به جای توتال و مشارکت ستاد فرمان اجرایی امام در میدان یاران تاکید کردند: «به بخش خصوصی بدهید، ستاد که بخش خصوصی نیست.»

شرکت‌های اکتشاف و تولید در آخرین ارزیابی‌ها که مربوط به سال ۱۳۹۷ است ۱۷ شرکت بود که از بین این‌ها سه شرکت خصوصی واقعی بودند. در دور جدید ارزیابی که مربوط به سال ۱۴۰۱ است با خروج سه شرکت قدیمی که کاری انجام ن داده بودند و ورود پنج شرکت جدید عملاً تعداد شرکت‌های خصوصی اکتشاف و تولید به هفت شرکت رسید. شرکت اکتشاف توسعه انرژی افق، شرکت نفت‌گاز و انرژی کیسون، شرکت انرژی دانا، شرکت مشارکت ول سرویسز و ایرانیان اروند، شرکت مشارکت سینلند و مارون کاران، شرکت پیمانکاری ایران و شرکت پارس کیهان هفت شرکت خصوصی در بخش اکتشاف و تولید نفت هستند. با ورود این شرکت‌ها اما هنوز نهادها، دست بالا را دارند.

در بخش صنایع کوچک‌تر موضوع قابل تأمل تر است. در

شده‌اند و تعدادی دیگر در قالب رفع رد دیون دولت به آنها واگذار شده است اما نهایتاً نتیجه کار، تبدیل شدن نهادها به ابرهلدینگ‌های اقتصادی است. در این گزارش قصد واکاوی گردش مالی و نقش نهادها و بنیادها در درآمد‌های مالیاتی که خود بختی مفصل و قابل تأمل دارد را نداریم. موضوع مورد نظر این گزارش ورود نهادها به رشته فعالیت‌های اقتصادی است که جزو گروه فعالیت‌های خرد و صنایع کوچک دسته‌بندی می‌شود.

اینکه سال‌هاست نهادها در حوزه‌های استراتژیک و سرمایه‌بر حضور دارند از منظر منطق اقتصادی و با توجه به اینکه بخش خصوصی توان سرمایه‌گذاری در این سطح را ندارد، از سوی کارشناسان قابل پذیرش توصیف می‌شود. اما ورود آنها به بخش‌هایی که بخش خصوصی توان سرمایه‌گذاری در آن را دارد و اتفاقاً به موازات نهادها، بخش خصوصی هم در آن بخش‌ها فعالیت‌های موفق داشته است، از چه منطقی پیروی می‌کند؟

اگرچه بخش خصوصی در حوزه‌های اکتشاف و استخراج نفت توانایی حضور کمتری دارد اما در حوزه‌های دیگر اقتصادی که کوچک‌مقیاس‌تر هستند، امکان حضور بخش خصوصی فراهم است. حتی در بخش نفت نیز تاکید بر

رهبری در واکنش به گزارش ارائه‌شده از سوی جواد اوجی، وزیر نفت درباره جایگزینی شرکت‌های داخلی در پتروپارس به جای توتال و مشارکت ستاد فرمان اجرایی امام در میدان یاران تاکید کردند: «به بخش خصوصی بدهید، ستاد که بخش خصوصی نیست.»

فرزانه طهرانی
دبیر گروه اقتصاد

نهادها و بنیادها به‌عنوان بازیگران بزرگ اقتصاد علاوه بر حضور در بخش‌های استراتژیک و کلان، نقش پررنگی هم در فعالیت‌های خرد و صنایع کوچک و کسب‌وکارهای نوپا دارند. در یک بررسی تحلیلی از زیرمجموعه‌ها و شرکت‌های تابعه چهار نهاد نام‌آشنا، ۴۱۸ شرکت و هلدینگ ثبت‌شده به چشم می‌خورد که در بیشتر موارد همین شرکت‌های زیرمجموعه، شرکت استخراج‌شده از سایت‌ها، بخشی از شرکت‌های زیرمجموعه است و در جست‌وجویی که انجام دادیم، موفق به یافتن نام تعدادی از شرکت‌های تابعه نشدیم. مالکان بزرگ در شرکت‌های زیرمجموعه از ۰/۳ درصد تا صد درصد سهام دارند و انواع شرکت‌های بورسی، غیربورسی، مدیریتی و غیرمدیریتی را راهبری می‌کنند. تعدادی از این شرکت‌ها توسط این مالکان بزرگ تأسیس

شرکت‌های زیرمجموعه ستاد اجرای فرمان امام		
هدینگ مادر	شرکت‌های تابعه	شرکت‌های تابعه
گروه اقتصاد مفید دارای ۴ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	شرکت فن‌آوران انرژی پاک، شرکت توسعه صنعت و معدن مفید، شرکت مهر پتروکیمیا، شرکت توسعه مکران انرژی مفید	-
بنیاد ۱۵ خرداد	دارای ۳۶ شرکت زیرمجموعه	-
گروه توسعه انرژی تدبیر دارای ۹ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	شرکت نفت پارس، برق ری، شرکت تولید نیروی برق آبادان، پرشیا، پتروشیمی قائد بصیر، شرکت پارس بازرگان، شرکت توسعه حفاری تدبیر، پالایش پارسین سپهر، شرکت مدیران شیمی	شرکت نفت پارس، برق ری، شرکت تولید نیروی برق آبادان، پرشیا، پتروشیمی قائد بصیر، شرکت پارس بازرگان، شرکت توسعه حفاری تدبیر، پالایش پارسین سپهر، شرکت مدیران شیمی
شرکت گسترش الکترونیک تدبیر ایران دارای ۱۱ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	شرکت گسترش الکترونیک تدبیر ایران، فناوران مبین، ریل کام راهبر، مبین و آن، رایمون مدیا، ایرانیان نت، شرکت حلما گستر خاورمیانه، آسمان گسترش سامانه‌های هوشمند، جیرینگ، آریاسل نت ورک، راه کام	شرکت گسترش الکترونیک تدبیر ایران، فناوران مبین، ریل کام راهبر، مبین و آن، رایمون مدیا، ایرانیان نت، شرکت حلما گستر خاورمیانه، آسمان گسترش سامانه‌های هوشمند، جیرینگ، آریاسل نت ورک، راه کام
شرکت نوآندیشان کشت و صنعت تدبیر دارای ۴ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	شرکت زین کشت پایدار زرنده، شرکت زین دام پایدار تدبیر، شرکت مدیریت کشت توس، شرکت قند شهدای ذرفول	شرکت زین کشت پایدار زرنده، شرکت زین دام پایدار تدبیر، شرکت مدیریت کشت توس، شرکت قند شهدای ذرفول
شرکت توسعه صنعت و معدن تدبیر دارای ۲ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	شرکت مجتمع فرآورده‌های فسفات کارون، شرکت آینده گران صنعت و معدن فردا	شرکت مجتمع فرآورده‌های فسفات کارون، شرکت آینده گران صنعت و معدن فردا
گروه توسعه اقتصادی تدبیر	گروه مالی و سرمایه‌گذاری تدبیر دارای ۶ مجموعه شرکت که عبارتند از:	شرکت کارگزاری تدبیرگران فردا، شرکت سرمایه‌گذاری پویا، شرکت سرمایه‌گذاری پردیس، شرکت لیزینگ ایران و شرق، شرکت تولید و صادرات ریشمک، شرکت سیدگردان تدبیر
گروه دارویی برکت دارای ۱۶ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	تولید دارو، سبحان آنکولوژی، سبحان دارو، البرز دارو، ایران دارو، گروه دارویی سبحان، شرکت گروه سرمایه‌گذاری البرز، بیوسان فارمد، KBC، سل تک فارمد، شهرک صنعتی دارویی برکت، شرکت گروه صنایع شفا فارمد، البرز بالک، شرکت سرمایه‌گذاری اعتلاء البرز، شرکت پخش البرز، Herbi pharmed	تولید دارو، سبحان آنکولوژی، سبحان دارو، البرز دارو، ایران دارو، گروه دارویی سبحان، شرکت گروه سرمایه‌گذاری البرز، بیوسان فارمد، KBC، سل تک فارمد، شهرک صنعتی دارویی برکت، شرکت گروه صنایع شفا فارمد، البرز بالک، شرکت سرمایه‌گذاری اعتلاء البرز، شرکت پخش البرز، Herbi pharmed
گروه توسعه ساختمان تدبیر دارای ۵ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	شرکت توسعه و عمران امید، رویال ساختمان آریا، شرکت بهساز کاشانه تهران، شرکت توسعه آینده پارس، ساخت و عمران تدبیر	شرکت توسعه و عمران امید، رویال ساختمان آریا، شرکت بهساز کاشانه تهران، شرکت توسعه آینده پارس، ساخت و عمران تدبیر
گروه مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر	-	-

شرکت‌های زیرمجموعه شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا)	
نام هلدینگ مادر	نام شرکت‌های تابعه
سرمایه‌گذاری صنایع عمومی تامین دارای ۱۰ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	کشت و دام گلدشت نمونه اصفهان، کشت و دامداری فکا، کشاورزی و دامپروری ملارد شیر، کارخانجات پارس الکترونیک، کارخانجات لوازم خانگی پارس، WTD-shasta، کارتن البرز، عالم آرا، الکترونیک سیرجان والیاف
سرمایه‌گذاری سیمان تامین دارای ۱۵ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	تدبیرسازه تامین، دورال، شرکت سیمان ساوه، سولیران، شرکت بین‌المللی بازرگانی کالای تجاری، شرکت حمل و نقل و خدمات دریایی آبادان، ایران سازه، شرکت ساختمان سد و تأسیسات آبیاری سایبر، سیمان زنگان، سیمان قاین، سیمان شاهرود، سیمان ارومیه، کارخانجات سیمان صوفیان و سیمان فارس و خوزستان
شرکت گروه مالی صبا تامین دارای ۵ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	شرکت کارگزاری صبا تامین، شرکت سرمایه‌گذاری هامون صبا، شرکت خدمات مدیریت صبا‌تامین، کارگزاری بیمه تامین‌آینده، سیدگردان اندیشه صبا
شرکت سرمایه‌گذاری نفت، گاز و پتروشیمی (تاپیکو) دارای ۴۳ شرکت زیرمجموعه در حوزه‌های پتروشیمی، نفت و گاز، تاپیکو و لاستیک، صنایع سلولزی و گروه فنی و مهندسی که عبارتند از:	شرکت‌های صنایع سلولزی عباتند از: شرکت حریر خوزستان، شرکت صنایع چوب خزر، شرکت صنایع چوب و کاغذ ایران (چوکا)، شرکت صنایع چوب و کاغذ مازندران، شرکت صنایع کاغذسازی کاوه، شرکت محصولات کاغذی لطیف، شرکت کارتن ایران و هلدینگ سلولزی تامین اجتماعی شرکت‌های صنایع تاپیکو و لاستیک عبارتند از: شرکت ایران باس و رابر، سرمایه‌گذاری و توسعه صنایع لاستیک، شرکت گروه صنعتی بارز، شرکت بزد تاپیکو شرکت‌های صنایع نفت و گاز عبارتند از: شرکت پرسی ایران گاز، شرکت نفت ایرانول، شرکت نفت پاسارگاد، شرکت نفت ستاره خلیج فارس شرکت در حوزه پتروشیمی و پنج شرکت در حوزه فنی و مهندسی
شرکت سرمایه‌گذاری دارویی تامین (تیبیکو) دارای ۲۷ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	گروه داروپخش، شرکت کارخانجات داروپخش، داروسازی فارابی، شرکت داروسازی اکسیر، شرکت داروسازی زهراوی، شرکت داروسازی ابورحان، شرکت لابراتوارهای رازک، شرکت داروسازی کاسپین تامین، پارس دارو، شرکت داروسازی شهید قاضی، زاگرس فارمد پارس، شرکت تحقیقاتی، مهندسی توفیق دارو، شرکت تولید مواد اولیه داروپخش (نماد)، شرکت شیمی دارویی داروپخش، آنتی‌بیوتیک‌سازی ایران، شرکت دارویی ره‌آورد تامین، شیرین دارو، کلر پارس، ژلاتین کپسول ایران، شرکت داروسازی دانا، شرکت داروسازی بیودارو، شرکت توزیع داروپخش، شرکت هجرت، شرکت پخش اکسیر، شرکت توزیع داروهای دامی داروپخش، اوزان و شرکت دارویی آترا
شرکت سرمایه‌گذاری صدر تامین تاسیکو ۲۸ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	دوب‌آهن اصفهان، صنایع مس شهید باهنر، کاشی الوند، کاشی سعدی، معدنی املاح ایران، خاک چینی ایران، پشم‌شیشه ایران، فرآورده‌های نسوز ایران، لعابیران، زغال‌سنگ بروده طبس، شتاب‌دهنده صدر فردا، شرکت اکتشاف و حفاری صدر تامین، توسعه طلای گردید، توسعه معادن پارس تامین، شرکت صنایع سرام آرا، هلدینگ گروه صنعتی سدید، کاشی نیلو، هلدینگ توکا فولاد، توسعه معدنی و صنعتی صبا‌تور، فولاد خوزستان، فولاد مبارکه اصفهان، توسعه معادن و فلزات، ملی مس ایران، صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی صباکستر، توسعه علوم زمین، فولاد آکسین، فولادسازی اهواز، لوله‌سازی ماهشهر
رایتل دارای ۵ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	شرکت گسترش ارتباطات رهام، داتک، گروه شرکت‌های فن آرا، شرکت پارس الکترونیک و شرکت فرابزرگ‌ده‌های ایرانیان
سرمایه‌گذاری توسعه انرژی تامین دارای ۷ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	افق انرژی پارس، افق انرژی توس، افق انرژی سبز، تامین انرژی سبز کویر، مدیریت تولید برق توس، تامین آب هرمز ابدال، افق تامین آب شیرین کن
کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران دارای ۱۶ شرکت زیرمجموعه که عبارتند از:	کشتیرانی سفیران پیام دریا، مدیریت کشتی راهبران امید دریا، کشتیرانی حافظ دریا، آریا، کشتیرانی دریای خزر منطقه آزاد انزلی، خدمات دریایی و مهندسی کشتیرانی قشم، کشتیرانی والفجر، سرمایه‌گذاری کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، تعمیرات کشتی پرشیا هرمز، خدمات رفاهی کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، موسسه آموزشی، کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، کشتیرانی جنوب خط ایران، حمل و نقل ترکیبی جمهوری اسلامی ایران، کشتیرانی ایران و هند، شرکت خبیر و خدمات نمایندگی کشتیرانی هوپاد دریا